

การออกแบบการเรียนรู้ร่วมกับผู้เรียนเพื่อส่งเสริมผลลัพธ์
การเรียนรู้ รายวิชาทักษะชีวิต
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช
Cooperative learning design to enhance learning
outcomes of life skill subject, Boromarajonani college
of nursing, Nakhon Si Thammarat

บุญประจักษ์ จันทร์วิน*
จิตาภรณ์ ยกอิน
สุธาสินี เจียประเสริฐ
วัลลภา ดิษสระ
อัญชญา วิชชวัฒน์นางกูร

วันรับ 13 / ธันวาคม / 2564

ตรวจสอบ 15-20 / ธันวาคม / 2564

ตอบรับ 25 / ธันวาคม / 2564

บทคัดย่อ

แนวคิดในการออกแบบการเรียนการสอน มีจุดมุ่งหมายการเรียนรู้แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านความรู้หรือด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ด้านเจตคติหรือความรู้สึกหรือด้านจิตพิสัย (Affective Domain) และด้านทักษะหรือด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) ในการออกแบบการ

เรียนรู้ร่วมกับผู้เรียน มีความสำคัญในการพัฒนาให้นักศึกษาสามารถเชื่อมโยงภาคทฤษฎีสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการออกแบบการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนและผู้สอนร่วมออกแบบการเรียนด้วยกัน ผู้สอนต้องเข้าใจผู้เรียน ต้องสร้างกระบวนการเรียนรู้ และต้องมีความตระหนักถึงสถานการณ์ในการเรียน

* วิทยาจารย์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราชสาขารณสุขศาสตร์มหาบัณฑิต
: Instructor (Master of Public Health : M.P.H) Boromarajonani College of Nursing Nakhon Si Thammarat.
E-mail: boonprajuk2518@gmail.com

รู้ การนำหลักการออกแบบการเรียนรู้ที่ได้ประยุกต์มาจากกระบวนการทำงานจากวงจรคุณภาพ PDCA และมาสังเคราะห์ออกมาเป็นขั้นตอนการออกแบบการเรียนรู้เพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียน ส่งผลให้นักศึกษามีผลลัพธ์การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และมีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่ดีขึ้น

คำสำคัญ: การออกแบบการเรียนรู้ , ผลลัพธ์การเรียนรู้ , วิชาทักษะชีวิต

ABSTRACT

The concept of learning design aims to divide the objectives into three domains: cognitive, affective, and psychomotor domain. A learning design cooperated by students is important to develop students to be able to efficiently link between theories and practices. According to the learning design based on cooperation between students and teachers, the teachers must understand students' nature, create learning processes, and be aware of learning situations. Undertaking the principle of the learning design applied from a continuous quality improvement model (PDCA) and synthesizing to provide the appropriate learning processes to students resulted in students having effective learning outcomes and better learning achievement.

Keyword: Learning design, Learning outcome, Life skill subject.

บทนำ

วิชาทักษะชีวิต เป็นรายวิชาบังคับในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2559 ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ที่ได้เปิดสอนให้กับนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 1 ซึ่งมุ่งเน้นให้นักศึกษามีแนวคิดเกี่ยวกับทักษะชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง การแสวงหา และพัฒนาความรู้ ความสามารถในการคิดแก้ปัญหา เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิต และปรับตัวได้อย่างมีความสุขในสภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน โดยจุดมุ่งหมายของรายวิชาเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะการดำเนินชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง การแสวงหา และพัฒนาความรู้ ความสามารถในการคิดแก้ปัญหา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำเนินชีวิตและปรับตัวได้อย่างมีความสุขในสภาพเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาที่ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาผู้เรียนให้ครบ 5 ด้าน ได้แก่ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ และทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

จากการเรียนการสอนวิชาทักษะชีวิต พบว่า นักศึกษาไม่สามารถเชื่อมโยงภาคทฤษฎีสู่การปฏิบัติจริงได้ ทำให้นักศึกษาไม่สามารถบูรณาการความรู้จากภาคทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ไม่มีประสิทธิภาพ และผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ไม่ดีเท่าที่ควร ดังนั้น การ

ออกแบบการเรียนรู้ในรายวิชาทักษะชีวิตของผู้สอนร่วมกับผู้เรียน จะสามารถเชื่อมความรู้จากภาคทฤษฎีไปสู่การประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ส่งผลให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ และผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่ดีได้ ผู้เขียนจึงได้นำเสนอแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมผลลัพธ์การเรียนรู้ให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วิชาทักษะชีวิต และผลลัพธ์การเรียนรู้

วิชาทักษะชีวิต ตามหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2559 มีการจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎี ควบคู่กับการเรียนการสอนด้วยวิธี Project Based Learning-PBL ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่จัดประสบการณ์ในการปฏิบัติงานให้แก่ผู้เรียนเหมือนกับการทำงานในชีวิตจริงอย่างมีระบบ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง ได้เรียนรู้วิธีการแก้ปัญหา วิธีการหาความรู้ความเข้าใจอย่างมีเหตุผล ได้ทำการทดลอง ได้พิสูจน์สิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง รู้จักการวางแผนการทำงาน ฝึกการเป็นผู้นำ ผู้ตาม ตลอดจนได้พัฒนากระบวนการคิดโดยเฉพาะการคิดขั้นสูง และการประเมินตนเอง โดยมีผู้สอนเป็นผู้กระตุ้นเพื่อนำความสนใจที่เกิดจากตัวผู้เรียนมาใช้ในการทำกิจกรรมค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวเอง นำไปสู่การเพิ่มความรู้ที่ได้จากการลงมือปฏิบัติ การฟัง และการสังเกตจากผู้รู้ โดยผู้เรียนมีการเรียนรู้ผ่านกระบวนการทำงานเป็นกลุ่มที่จะนำมาสู่การสรุปความรู้ใหม่ มีการเขียนกระบวนการจัดทำโครงการและได้ผลการจัดกิจกรรมเป็นผลงานอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานยังเน้นการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ชีวิตขณะที่เรียน ได้พัฒนาทักษะต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับหลักพัฒนาการตามลำดับขั้นความรู้ความคิดของ Bloom (1956) ทั้ง 6 ขั้น คือ

(1) ความรู้ความจำ (2) ความเข้าใจ (3) การประยุกต์ใช้ (4) การวิเคราะห์ (5) การสังเคราะห์ และ (6) การประเมินค่า รวมถึงการคิดสร้างสรรค์

เนื้อหาวิชาทักษะชีวิต จะมีกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีแนวคิดเกี่ยวกับทักษะการดำเนินชีวิต ซึ่งเมื่อนักศึกษาเรียนจบวิชานี้แล้ว นักศึกษาจะต้องเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ ดังต่อไปนี้ (คู่มือบริหารหลักสูตร วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครศรีธรรมราช, 2562)

1. คุณธรรมจริยธรรม
    - 1.1 แสดงออกถึงการใช้ความรู้หลักศาสนา หลักจริยธรรมในการดำรงตน
    - 1.2 มีทัศนคติที่ดีต่อตนเอง ต่อผู้อื่น
  2. ความรู้
    - 2.1 มีความรู้และความเข้าใจในสาระสำคัญของศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานชีวิต
  3. ทักษะทางปัญญา
    - 3.1 ตระหนักรู้ในศักยภาพและสิ่งที่เป็นจุดอ่อนของตน เพื่อพัฒนาตนเองให้มีความสามารถเพิ่มมากขึ้น
    - 3.2 สามารถนำข้อมูลและหลักฐานไปใช้ในการอ้างอิง และแก้ไขปัญหาอย่างมีวิจารณญาณ
  4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
    - 4.1 ทำงานเป็นทีมในบทบาทผู้นำและสมาชิกทีม
  5. ทักษะการวิเคราะห์ทางตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
    - 5.1 สามารถใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ซึ่งรายวิชาทักษะชีวิต ผู้สอนได้แบ่งเนื้อหาเป็น 6 บท เพื่อให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายรายวิชาที่

ต้องการให้ผู้เรียนมีแนวคิดเกี่ยวกับทักษะการดำเนินชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง การแสวงหาและพัฒนาความรู้ ความสามารถในการคิดแก้ปัญหา เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตและปรับตัวได้อย่างมีความสุขในสภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ดังนี้ (รายละเอียดรายวิชาทักษะชีวิต, 2562)

บทที่ 1 การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม

บทที่ 2 ทักษะชีวิตกับการดำรงชีวิตในสังคม

บทที่ 3 ศาสนา คุณธรรม และจริยธรรมในการดำเนินชีวิต

บทที่ 4 การประยุกต์ทักษะชีวิตในการดำเนินชีวิต

บทที่ 5 ทักษะชีวิต 10 ประการ

บทที่ 6 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของมนุษย์ในศตวรรษที่ 21

แนวคิดของบลูม (Benjamin S. Bloom)

หนึ่งในแนวคิดการเรียนรู้ที่ช่วยในการพัฒนาผู้เรียน คือ ทฤษฎีการเรียนรู้ของ Bloom & other. (1956) ซึ่งได้พัฒนากรอบทฤษฎีที่ใช้เป็นเครื่องมือการจัดประเภทพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแสดงออกทางปัญญา และการคิดอันเป็นผลมาจากประสบการณ์การศึกษา เรียกว่า Bloom's taxonomy ซึ่งกำหนดไว้ 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) และด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) ในการออกแบบหลักสูตรจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลการเรียนรู้ก็ได้อาศัยกรอบทฤษฎีดังกล่าวนี้ ซึ่งพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยถูกนำไปใช้มากที่สุด

1. พุทธิพิสัย (Cognitive Domain) เป็นพฤติกรรมด้านสมองที่เกี่ยวกับสติปัญญา ความคิด ความสามารถในการคิดเรื่องราวต่างๆ

อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งพฤติกรรมทางพุทธิพิสัยมี 6 ระดับ ได้แก่ (1) ความรู้ (Knowledge) (2) ความเข้าใจ (Comprehension) (3) การนำความรู้ไปประยุกต์ (Application) (4) การวิเคราะห์ (Analysis) (5) การสังเคราะห์ (Synthesis) (6) การประเมินค่า (Evaluation)

2. จิตพิสัย (Affective Domain) เป็นพฤติกรรมด้านจิตใจ ค่านิยม ความรู้สึก ความซาบซึ้ง ทศนคติ ความเชื่อ ความสนใจและคุณธรรม พฤติกรรมด้านนี้อาจไม่เกิดขึ้นทันที ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม และสอดแทรกสิ่งที่ดีงามอยู่ตลอดเวลา จะทำให้พฤติกรรมของผู้เรียนเปลี่ยนไปในแนวทางที่พึงประสงค์ได้ ประกอบด้วยพฤติกรรมย่อย ๆ 5 ระดับ ได้แก่ (1) การรับรู้ (2) การตอบสนอง (3) การเกิดค่านิยม (4) การจัดระบบ (5) บุคลิกภาพ

3. ทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) เป็นพฤติกรรมด้านกล้ามเนื้อประสาท ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่บ่งถึงความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างคล่องแคล่ว ชำนิชำนาญ ซึ่งแสดงออกมาได้โดยตรงโดยมีเวลาและคุณภาพของงานเป็นตัวชี้ระดับของทักษะประกอบด้วย 5 ชั้น ได้แก่ (1) การรับรู้ (2) กระทำตามแบบ (3) การหาความถูกต้อง (4) การกระทำอย่างต่อเนื่องหลังจากตัดสินใจ (5) การกระทำได้อย่างเป็นธรรมชาติ

เปรียบเทียบแนวคิดของบลูม (Bloom) และผลลัพธ์การเรียนรู้วิชาทักษะชีวิต

สำหรับผลลัพธ์การเรียนรู้ซึ่งเป็นผลที่คาดหวังการบรรลุเป้าหมายของวัตถุประสงค์ การจัดการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ของผู้เรียน (Student Learning Outcomes) จะเป็นตัวที่บอกถึงสิ่งที่ผู้เรียนจะต้องรู้ เข้าใจ และสามารถนำไปปฏิบัติได้ ภายหลังจากที่ได้สำเร็จกระบวนการในการเรียนรู้

ในการเรียนวิชาทักษะชีวิต นอกจากทักษะปฏิบัติที่เป็นผลลัพธ์การเรียนรู้แล้ว ยังมีผลลัพธ์การเรียนรู้ที่นำไปสู่แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตในสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน อีกทั้งยังมีการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน ซึ่งผลลัพธ์การเรียนรู้วิชาทักษะชีวิต จะเน้นศึกษาทฤษฎีของ Bloom ที่จุดมุ่ง

หมายการเรียนรู้เป็น 3 ด้าน คือ ด้านความรู้หรือด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ด้านเจตคติหรือความรู้สึกรู้สึกหรือด้านจิตพิสัย (Affective Domain) และด้านทักษะหรือด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) โดยมีความสัมพันธ์ปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบแนวคิดของ Bloom และผลลัพธ์การเรียนรู้

ผลลัพธ์การเรียนรู้	จุดมุ่งหมายการเรียนรู้ของ Bloom
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	ด้านจิตพิสัย (Affective Domain)
2. ด้านความรู้	ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain)
3. ด้านทักษะทางปัญญา	ด้านจิตพิสัย (Affective Domain)

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบแนวคิดของ Bloom และผลลัพธ์การเรียนรู้ (ต่อ)

ผลลัพธ์การเรียนรู้	จุดมุ่งหมายการเรียนรู้ของ Bloom
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	ทักษะพิสัย (Psychomotor Domain)
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์ทางตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain)

ดังนั้น จึงได้ประยุกต์แนวคิดของ Bloom (1956) ซึ่งเป็นเครื่องมือการจัดประเภทพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแสดงออกทางปัญญา และการคิดอันเป็นผลมาจากประสบการณ์การศึกษา ใช้ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลการเรียนรู้ในรายวิชาทักษะชีวิต ของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครศรีธรรมราช ซึ่งสามารถแบ่งระดับของการเรียนรู้เป็น 4 ระดับ ซึ่งทั้ง 4 ระดับนี้ เกิดขึ้นได้พร้อมๆกัน ดังนี้

1. ความรู้ความจำ (Knowledge) หมายถึง ความสามารถในการจำความรู้ต่างๆ ที่ได้เรียน

มาเป็นการทำงานงานขั้นต่ำสุดของสมอง อารมณ์และความสนใจ มีผลต่อความจำ สมาธิ การเรียนรู้ สติปัญญา และการทำงานของสมอง โดยเน้นคำถาม ใครทำอะไร ที่ไหน โดยไม่มีการประยุกต์ใช้ เช่น นิยาม จับคู่เลือก จำแนกบอกคุณลักษณะ บอกชื่อ ให้แสดงรายชื่อ และ บอกความสัมพันธ์ เป็นต้น

2. ความเข้าใจ (Comprehension) หมายถึง ความสามารถในการแปลความ ขยายความ และเข้าใจในสิ่งที่ได้เรียนรู้มา ซึ่งเน้นคำถาม ทำไม จงอธิบาย จงบรรยาย จงแยกแยะ จงสรุป เช่น ให้แปลความหมาย ของศัพท์ ยกตัวอย่าง อธิบาย อ้างอิง แปลความหมาย สรุป บอกรายงาน บรรยาย และ

กำหนดขอบเขต เป็นต้น

3. การนำไปใช้ (Application) หมายถึง ความสามารถในการใช้สิ่งที่ได้เรียนรู้มาเป็นวัตถุประสงค์ ก่อให้เกิดสิ่งใหม่ เป็นระดับของการนำข้อมูลไป ประยุกต์ใช้ของสมอง เน้นคำถามเพื่อแก้ปัญหา ทดลอง คำนวณ ทำให้สมบูรณ์ตรวจสอบหรือค้นพบ เช่น ประยุกต์ใช้จัดกระทำใหม่ แก้ปัญหา จัดกลุ่ม นำ ไปใช้ เลือกร่างโครงร่าง ผูกมัด คำนวณ เป็นต้น

4. การวิเคราะห์ (Analysis) หมายถึง ความสามารถในการแยกความรู้ออกเป็นส่วน แล้ว ทำความเข้าใจในแต่ละส่วนว่าสัมพันธ์และแตกต่างกันอย่างไร เน้นที่การเปรียบเทียบ ความเหมือน หรือความต่าง เช่น จำแนก จัดกลุ่มเปรียบเทียบ สรุปลย่อ อธิบาย วิเคราะห์ แยกส่วน ทดสอบ สืบรวจ ตั้งคำถาม ตรวจสอบ อภิปรายเหมือนหรือต่างกัน อย่างไร มีข้อดีข้อเสียอย่างไร เป็นต้น

การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาทักษะชีวิต

การจัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ไม่ได้หมายความว่าผู้เรียนต้องได้ผลสัมฤทธิ์ที่ดี เท่านั้น แต่ยังต้องรวมถึงปัจจัยอื่นๆด้วย เช่น ลักษณะ

ของครู-อาจารย์ กระบวนการเรียนการสอน ผู้เรียน รวมถึงสิ่งแวดล้อมอื่นๆ การจัดการศึกษาที่ยั่งยืนนั้น บุคคลที่มีบทบาทสำคัญยิ่ง คือ ครู-อาจารย์ ซึ่งเป็นผู้ปลูกปั้นและสร้างนิสัยของนักศึกษา (เกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา, 2536) ครู-อาจารย์ เป็นผู้ที่ทำหน้าที่สอน จะต้องตระหนักเสมอในการจัดกิจกรรมว่าจะต้อง คำนึงเสมอว่าการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา จะต้องจัดอย่างไร มีองค์ประกอบสำคัญอะไรบ้าง ไม่ใช่มีเพียงความคิดรูปแบบ แต่จะต้องมีทั้งความคิดรูปแบบและวิธีการทุกอย่างต้องเป็นรูปธรรมนำมาปฏิบัติจริงได้ เพื่อให้เห็นภาพชัดเจน (วัฒนาพร ระงับทุกข์, 2542)

ฉะนั้นการออกแบบในการจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนและผู้สอนออกแบบการเรียนรู้ด้วยกัน จะต้องทราบถึงความแตกต่างของผู้เรียน และผู้สอนก่อน จึงจะสามารถออกแบบกระบวนการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากการพัฒนาทฤษฎีการเรียนรู้ได้นำแนวคิดของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544) ที่กล่าวถึงหลักการการเรียนรู้ บทบาทของผู้สอน และผู้เรียนมาเปรียบเทียบ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่ดี ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบทบาทของผู้สอนและผู้เรียนที่ออกแบบเรียนร่วมกัน

รายการเปรียบเทียบ	บทบาทผู้สอน	บทบาทผู้เรียน
หลักการมีส่วนร่วม	1.ผู้สอนให้อิสระแก่ผู้เรียนในการแสวงหาความรู้ และมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้	1.ผู้เรียนทุกคนต้องมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ นับตั้งแต่การวางแผน เตรียมการ การหาข้อมูล การจัดการ ตลอดจนการประเมิน 2.ออกแบบการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นหลัก 3.ผู้เรียนต้องมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้
หลักประชาธิปไตย	1.ผู้สอนต้องเปิดใจให้กว้าง มองเห็นความสำคัญของผู้เรียน	1.ผู้เรียนยึดประชาธิปไตยเป็นหลัก

หลักประชาธิปไตย	1.ผู้สอนต้องเปิดใจให้กว้าง มองเห็นความสำคัญของผู้เรียน	1.ผู้เรียนยึดประชาธิปไตยเป็นหลัก
หลักกระบวนการเรียนรู้ที่มีความสุข	1.ผู้สอนต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนมีชีวิตชีวา สนุกสนาน ไม่เบื่อหน่าย 2.ผู้สอนสามารถสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	1.มีอิสระในการเรียนรู้ในสิ่งที่ตนสนใจ ได้รับการเสริมศักยภาพเต็มที่
หลักการเรียนรู้อย่างมีความหมาย	1.ผู้สอนต้องให้ผู้เรียนรู้สึกว่าการเรียนมีความหมาย และชีวิตมีคุณค่า	1.ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ใน การดำเนินชีวิตประจำวัน
หลักการสร้างองค์ความรู้เอง	1.ผู้สอนต้องสร้างความรู้ใหม่ให้แก่ผู้เรียน 2.พัฒนาตนเองอยู่เสมอ โดยการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้และนำมาจัดการเรียนการสอน	1.ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ความรู้ต่างๆเกิดจากการกระทำเอง ปฏิบัติเอง 2.ผู้เรียนศึกษาค้นคว้า คิด วิเคราะห์ ลงมือปฏิบัติ และสรุปองค์ความรู้ได้ด้วยตัวเอง

ดังนั้น การออกแบบการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนและผู้สอนร่วมออกแบบการเรียนรู้ด้วยกัน ผู้สอนจำเป็นต้องมีบทบาทตามองค์ประกอบการเรียนรู้ดังนี้ (กาญจนา ไชยพันธ์, 2545)

1. ผู้สอนต้องเข้าใจผู้เรียน ซึ่งหมายถึง ผู้เรียนแต่ละคนสามารถเรียนรู้ได้มากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านต่างๆของผู้เรียน เช่น ความแตกต่างระหว่างวัย ความแตกต่างระหว่างเพศ ความแตกต่างทางด้านสติปัญญาและความสามารถ ประสบการณ์การเรียนรู้ในเนื้อหา นั้น และความแตกต่างของความสนใจ เป็นต้น ดังคำสัมภาษณ์ของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครศรีธรรมราช

“เนื้อหาเหมาะสมกับที่เรียน ทำให้สามารถวิเคราะห์ได้มากขึ้น บางเรื่องเราก็เรียนมาแล้วแต่สงสัยมากขึ้น พอมาเรียนใหม่ก็ได้เข้าใจมากขึ้นค่ะ”

“มันเหมือนวิชาสังคมค่ะ แต่ว่ายากกว่าเดิมวิเคราะห์มากขึ้น ดีที่เรียนผ่านมาบ้างแล้ว”

“หนูคิดว่าเป็นวิชาที่คล้ายๆวิชาสังคม แต่พอเรียนมันจะละเอียดมากกว่าตอนเรียนมัธยม

ทำให้เราเข้าใจว่าแต่ละเรื่องดีขึ้น”

“เป็นวิชาที่ชีวะๆ แต่ตอนแรกก็เครียดคิดว่าเป็นสังคม เพราะหนูไม่ชอบวิชาสังคมอะไรแบบนี้ แต่พอเรียนก็สนุก”

2. ผู้สอนต้องสร้างกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งต้องกระทำหรือการมีพฤติกรรมต่างๆของผู้เรียนในขณะที่กำลังเรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้เกิดขึ้น จะโดยการสัมผัส การรับรู้ การซักถาม การคิดหาเหตุผล หรือการทดลองก็ได้ การกระทำหรือพฤติกรรมต่างๆดังกล่าวจะเป็นพฤติกรรมภายในหรือพฤติกรรมภายนอกก็ได้เช่นกัน (วรรณิ ลิ้มอักษร, 2551) ดังคำสัมภาษณ์ของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครศรีธรรมราช

“อย่างแรกเลยเราได้รู้การทำงานแบบใช้วงจร PDCA ว่ากระบวนการในการทำ จะต้องทำอย่างไรก่อน อาจารย์อธิบาย และสอนจนทำให้เข้าใจมากขึ้นในกระบวนการ Project based ซึ่งตรงนี้หนูได้วิเคราะห์ได้ตรงความเป็นจริงมากขึ้น และอาจารย์ก็ให้หนูกลับมาทำงาน แล้วส่งกลับให้อาจารย์ใหม่ ทำให้หนูรู้สึก ว่า หนูอยากทำงานชิ้นนี้ให้ดีขึ้น”

“เนื้อหาที่สอนที่ครูให้มันตรง เลยเรียนง่าย ค่ะ สามารถทำข้อสอบได้ อีกส่วนหนึ่งที่ครูอธิบาย และยกตัวอย่างก็สามารถนึกภาพได้”

“บทเนื้อหาการไม่ทุจริต หนูว่าเนื้อหาโอเค ได้ประโยชน์มาก มันตรงกับข่าวต่างๆที่ออกมา ซึ่งทำให้หนูชอบ โดยเฉพาะเวลาที่หนูได้ดูวิดีโอที่ครูนำมาสอน”

“อันนี้หนูคิดว่าการทำ Project based มันได้ประโยชน์มาก อีกอย่างการที่เราลงพื้นที่สภาพที่จริงทำให้เราเห็นสภาพความเป็นจริงมากขึ้น มีการคิดมากขึ้น แถมยังมีประโยชน์มากในการรวมทำงานกับเพื่อน”

3. ผู้สอนต้องตระหนักถึงสถานการณ์ในการเรียนรู้ ซึ่งหมายถึง สภาพการณ์ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนขณะที่กำลังเรียนรู้ เช่น ความหิว ความกลัว เสียง อุดมภูมิ ความเหนื่อย ความมืด ความสว่าง เป็นต้น ดังคำสัมภาษณ์ของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช

“อยากเรียนช่วงเช้าค่ะ เพราะช่วงบ่ายรู้สึกว่ามันจะง่วงไป ถึงแม้ว่าจะมีงานให้ทำ แต่มันเริ่มล้าละ ตั้ง 3 ชม.”

ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การเรียนรู้

ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ในรายวิชาทักษะชีวิต ซึ่งเป็นวิชาเป็นรายวิชาบังคับในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559 พอจะสรุปได้ดังนี้

1. ผู้เรียน ยกตัวอย่างเช่น วุฒิภาวะและความพร้อม อายุ ประสบการณ์เดิม แรงจูงใจ สติปัญญา สภาพร่างกาย ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตในแต่ละวัย ที่บุคคลพร้อมจะเรียนรู้หรือกระทำการใดสิ่งหนึ่งได้เหมาะสมตามวัย ดังคำสัมภาษณ์ของ

นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช ดังเช่น

“ตอนได้ยินชื่อทักษะชีวิต หนูอยากเรียนวิชานี้ เพราะว่าเพื่อนในเมทบอกว่าหนูแก้ปัญหาไม่ค่อยเป็น พอได้เรียนวิชานี้หนูเลยคิดว่าหนูอยากเรียน และจะนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันค่ะ และก็ทำให้หนูรู้ว่าทักษะชีวิตจริงๆเป็นอย่างไรที่เราควรจะมี”

“พอได้ยินชื่อหนูก็อยากเรียนค่ะ เพราะหนูมีทักษะชีวิตต่ำ และก็อยากเรียนเพราะอยากไปปรับปรุง อยากมีทักษะชีวิตที่ดีขึ้น”

“ทำให้เรามีทักษะในการแก้ปัญหามากขึ้น ในขณะที่เราไม่ค่อยมี พอเราเรียนเสร็จเราก็สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง”

2. บทเรียนและวิธีเรียน ยกตัวอย่างเช่น ความง่ายของบทเรียน ความสั้นยาวของบทเรียน วิธีเรียน การได้รับการเสริมแรงจากผู้สอน ดังคำสัมภาษณ์ของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช ดังเช่น

“การสอนของอาจารย์มีการเปิดวิดีโอไปด้วยทำให้พวกเราไม่ง่วง และสนุกทำให้พวกเราตั้งใจ ฟังวิดีโอที่อาจารย์เปิดให้พวกเราดูและก็กระตุ้นให้เรามีความสนใจในการดูและฟังทำให้ไม่ง่วงค่ะ”

“ในขณะที่อาจารย์บรรยาย อาจารย์จะให้นักศึกษาติดตามและมีส่วนร่วมไปด้วยในชั้นเรียนแต่ละครั้ง และก็มีใบงานด้วย”

3. ครูผู้สอน ยกตัวอย่างเช่น บุคลิกภาพของครูผู้สอน ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ความรู้ในเนื้อหาที่สอน ดังคำสัมภาษณ์ของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช ดังเช่น

“สอนเป็นกันเองดีค่ะ ไม่เข้ม”

“แบบว่าอาจารย์สอนเข้าใจง่ายค่ะ สอนแบบไม่เครียด”

“อาจารย์สอนและอธิบายให้เข้าใจยกตัวอย่าง สถานการณ์เหมือนถ้าไม่เข้าใจก็ยกมาอีก และยกมาอีก และพยายามให้เราเข้าใจว่า อ้อ อ้อ อ้อ มันเป็นแบบนี้เอง พอเราอ่านหนังสือไปเราแอบเห็นภาพเหมือนที่อาจารย์อธิบาย และทำให้เรานึกออกกว่าอันนี้นั้นคืออะไร”

4. สภาพแวดล้อม ยกตัวอย่างเช่น บรรยากาศในห้องเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน สภาพแวดล้อมทางกายภาพ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ กระดานดำ แสงสว่าง อุณหภูมิ ความสะอาดในห้องเรียน สภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา เป็นต้น ดังนั้นถ้าสภาพแวดล้อมดีทำให้ผู้เรียนสบายกายสบายใจในการเรียนจะส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น ดังคำสัมภาษณ์ของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครศรีธรรมราช ดังเช่น

“ตำราเนื้อหาในห้องสมุดก็มีอยู่ค่ะ แต่ว่าต้องอ่านหลายๆเล่ม จนไม่รู้ว่าจะอ่านเล่มไหนดีค่ะ แต่หนูว่าเฉพาะเนื้อหาที่อาจารย์ทำก็พอแล้ว เพราะในห้องสมุดมันกระจัดกระจาย”

“อันนี้หนูคิดว่าการทำ Project based มันได้ประโยชน์มาก อีกอย่างการที่เราลงพื้นที่สภาพที่จริงทำให้เราเห็นสภาพความเป็นจริงมากขึ้นมีการคิดมากขึ้น แถมยังมีประโยชน์มากในการร่วมทำงานกับเพื่อน”

“อยากเรียนช่วงเช้าค่ะ เพราะช่วงบ่ายรู้สึกว่ามันจะ่วงไปถึงแม้ว่าจะมีงานให้ทำ แต่มันเริ่มล้าละ ตั้ง 3 ชม”

5. สื่อประกอบการเรียน ยกตัวอย่างเช่น สื่ออุปกรณ์ต่างๆ ที่ผู้สอนนำมาใช้เพื่อประกอบการเรียนการสอนจะช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจบท

เรียนได้รวดเร็ว ง่าย และดีขึ้น ดังคำสัมภาษณ์ของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครศรีธรรมราช ดังเช่น

“อาจารย์ได้อธิบายเนื้อหาในวิชา พอหนูทราบถึงเนื้อหาที่จะเรียน และอาจารย์ได้ยกตัวอย่างก็ทำให้หนูวางแผนการเรียนทักษะชีวิตได้ค่ะ”

“ก่อนหน้านี้อาจารย์เอามคอ.มาให้ดู ซึ่งในมคอ.บอกว่าในแต่ละอาทิตย์เรียนเกี่ยวกับอะไร ซึ่งทำให้เรารู้ว่าอาทิตย์นี้เราเรียนอะไร เราก็อ่านหนังสือล่วงหน้าได้ค่ะ”

“การที่ครูมาอธิบายวิชา จะทำให้เรารู้ว่าพุงนี้เราจะเรียนเรื่องอะไร จะได้เตรียมตัวไปก่อน แต่ถ้าหากอาจารย์ได้แจก Power point ไปก่อน ก็จะได้ค่ะ เพราะจะได้อ่านหนังสือไปก่อน”

“สำหรับหนู หนูคิดว่าอาจารย์อธิบายความเป็นมาได้ชัดเจนมากค่ะ ทำให้หนูรู้ว่าหนูจะต้องเรียนอะไรบ้าง”

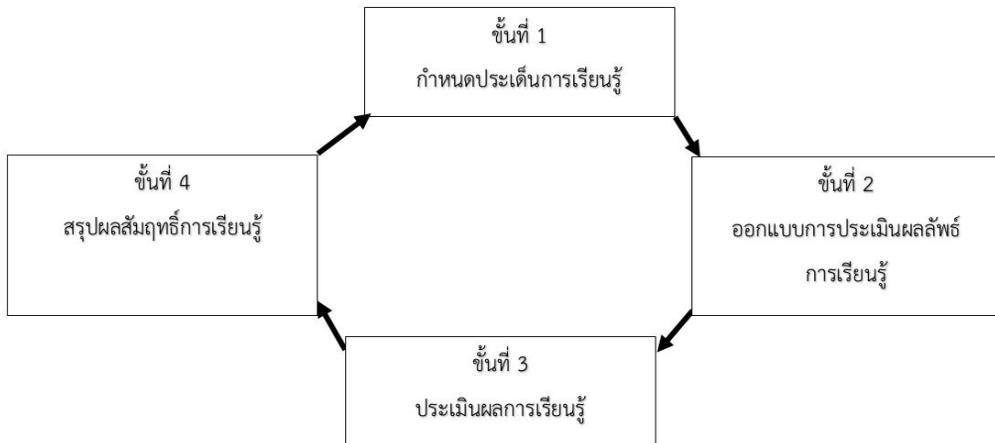
“หนูว่าควรแจก มคอ. แบบเอกสารนะค่ะ เพราะว่าเราจะได้มาเปิดอ่านเนื้อหาด้วยว่าอาทิตย์นี้จะสอนเรื่องอะไร”

“สไลด์เพิ่มเนื้อหาหน่อยค่ะ แล้วก็พูดให้ช้าลง หนูว่าหนูจะเข้าใจมากกว่านี้ คือว่าจะได้ตามเนื้อหาที่อาจารย์พูดทันค่ะ”

“สื่อที่ให้โอเคแล้วค่ะ”

ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนจากการสังเคราะห์ร่วมกับผู้เรียน รายวิชาทักษะชีวิต

จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครศรีธรรมราช แล้วนำมาสังเคราะห์เป็นขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียนสามารถสังเคราะห์ออกมาเป็นขั้นตอนได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กระบวนการเรียนรู้ร่วมกับผู้เรียนจากการสังเคราะห์จากการสนทนากลุ่ม

จากภาพที่ 1 ผู้สอนได้สังเคราะห์ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนร่วมกับผู้เรียน เพื่อให้ส่งเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ และผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ สามารถแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 : ผู้เรียนกำหนดความคาดหวัง ขั้นตอนนี้ผู้สอนต้องชี้แจงวัตถุประสงค์ ชี้แจงจุดมุ่งหมาย และอธิบายรายละเอียดของรายวิชาแก่ผู้เรียน ให้ทุกคนรับทราบ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามเพื่อให้มีความเข้าใจตรงกันในการเรียนวิชาทักษะชีวิต จากการสังเคราะห์จากคำสัมภาษณ์ของผู้เรียน สิ่งที่คาดหวัง ได้แก่ รายละเอียดของรายวิชา (Course Specification) เพื่อนำไปศึกษารายละเอียดต่างๆ ของรายวิชา และหัวข้อเนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นตอนที่ 2 : การออกแบบการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ขั้นตอนนี้ผู้เรียนและผู้สอนต้องออกแบบร่วมกันว่า ผู้เรียนจะต้องทำกิจกรรมใดและถึงระดับใด สามารถประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านไหนบ้าง บูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับกิจกรรมที่จะทำ ผู้เรียนกำหนดวิธีและสัดส่วนการประเมินด้วยกันกับผู้สอน จากการ

สังเคราะห์จากคำสัมภาษณ์ของผู้เรียน ได้แก่

(1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ควรมีคะแนนจากการประเมินพฤติกรรม หรือคะแนนจิตพิสัย และการส่งงานตรงเวลา

(2) ด้านความรู้ ควรมีการสอบท้ายบท มีใบงานเสริมความรู้ มีการสอบกลางภาค ปลายภาค และคะแนนจากการจัดทำโครงการ

(3) ด้านทักษะทางปัญญา ควรมีการอภิปรายภายในชั้นเรียน โดยอาจจะมีการระดมสมอง

จากการชมวิดีโอ หรือข่าวสถานการณ์ปัจจุบันที่ผู้สอนนำมาเป็นสื่อการสอน และการจัดทำโครงการ โดยวิเคราะห์จากปัญหาพื้นที่จริง

(4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ ควรประเมินจากการทำงานเป็นทีม

(5) ด้านทักษะการวิเคราะห์ทางตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ควรมีการนำเสนอโครงการ เพื่อสร้างทักษะการเป็นผู้นำ

ขั้นตอนที่ 3 : ประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ขั้นตอนนี้ผู้สอนต้องกำหนดรายละเอียดการ

ประเมินผลการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชา และแจ้งให้แก่ผู้เรียนทราบในแต่ละชั้นงาน เพื่อให้ได้บัณฑิตที่พึงประสงค์ในระดับอุดมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนที่ 4 : สรุปผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ขั้นตอนนี้ผู้สอนต้องรวบรวมผลการประเมินตามผลลัพธ์การเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของรายวิชา แยกเป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ และนำมาวิเคราะห์เพื่อจัดกลุ่มผู้เรียน วางแผนในการเรียนการสอนต่อไป

ซึ่งหลักการออกแบบการเรียนรู้ร่วมกับผู้เรียนดังกล่าวได้ประยุกต์มาจากกระบวนการทำงานโดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA ดังนี้

ขั้น Plan : เป็นการกำหนดขั้นตอนการเรียนการสอน จัดลำดับความสำคัญของงาน หรือการประเมินตามผลลัพธ์การเรียนรู้โดยการเปิดประเด็นชวนให้ผู้เรียนอยากรู้ อยากค้นคว้า ซึ่งวิธีการเรียนการสอน ซึ่งแจ้งกิจกรรมที่จะต้องทำ ซึ่งแจ้งการประเมินตามผลลัพธ์การเรียนรู้ สื่อความหมายที่สามารถกระตุ้นหรือเร้าความสนใจให้ผู้เรียนอยากรู้ อยากแสวงหา โดยการนำสถานการณ์จริงมาให้ผู้เรียนวิเคราะห์ หรืออภิปรายเป็นกลุ่ม กระตุ้นการมีส่วนร่วมไม่ให้เกิดความน่าเบื่อ

ขั้น Do : เป็นขั้นนำผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมจริงตามแบบประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ซึ่งได้ออกแบบร่วมกัน ผู้สอนจะต้องให้ผู้เรียนสามารถได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ในลักษณะของงานกลุ่ม

ผู้เรียนจะต้องร่วมคิดแก้ปัญหาตามบทบาทหน้าที่ภายในกลุ่มให้ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ โดยมีผู้สอนเป็นผู้คอยให้คำชี้แนะหรือใช้คำถามกระตุ้นการเรียนรู้ ประเมินผลจากชั้นงานและการปฏิบัติงานตามสภาพจริง และให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้เรียน

ขั้น Check : เป็นการตรวจสอบกลไกการทำกิจกรรม รวมถึงผลการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามเป้าหมาย สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้หรือไม่ หากมีปัญหาควรแก้ไขปัญหา หรือวางมาตรการปรับปรุงอย่างไร

ขั้น Act : เป็นการสรุปผลลัพธ์การเรียนรู้ และผลสัมฤทธิ์จากการกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งจะต้องนำข้อมูลที่เป็นปัญหา เป็นจุดบกพร่องไปปรับปรุงแก้ไข และนำไปวางแผนการเรียนการสอนในปีต่อไป

ผู้เขียนได้เปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนในชั้นเรียนระหว่างกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนออกแบบเอง และผู้เรียนร่วมกันออกแบบ โดยประยุกต์จากกระบวนการเรียนรู้ในรายวิชา ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนในชั้นเรียนระหว่างผู้สอนออกแบบเอง กับผู้เรียนออกแบบร่วม โดยการประยุกต์จากกระบวนการเรียนรู้ในรายวิชา

กิจกรรม	พฤติกรรมของผู้เรียนในชั้นเรียน	
	ผู้สอนออกแบบเอง (แบบเดิม)	ผู้เรียนร่วมออกแบบ
1. การเรียนรู้	ผู้เรียนรอรับจากผู้สอน และยึดหนังสือหรือตำราที่ผู้สอนให้เพียงอย่างเดียว	ผู้เรียนรู้จักค้นคว้าเพิ่มเติมจากหนังสือหรือตำราในห้องสมุด อินเทอร์เน็ต รู้จักการวิเคราะห์มากขึ้น

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนในชั้นเรียนระหว่างผู้สอนออกแบบเอง กับผู้เรียนออกแบบร่วม โดยการประยุกต์จากกระบวนการเรียนรู้ในรายวิชา (ต่อ)

กิจกรรม	พฤติกรรมของผู้เรียนในชั้นเรียน	
	ผู้สอนออกแบบเอง (แบบเดิม)	ผู้เรียนร่วมออกแบบ (แบบใหม่)
2. การประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้	ผู้เรียนไม่รู้จักความหมายของการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้	ผู้เรียนเข้าใจวัตถุประสงค์การประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้แต่ละกิจกรรม และสามารถปฏิบัติได้ดี
3. กระบวนการทำงานกลุ่ม	ผู้เรียนไม่ค่อยให้ความร่วมมือภายในกลุ่มเท่าที่ควร ส่วนใหญ่ภาระจะเป็นของเฉพาะผู้เรียนที่มีความตั้งใจและต้องการผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่ดี	ผู้เรียนทุกคนมีบทบาทของตัวเอง และตระหนักถึงหน้าที่รับผิดชอบ ภาระไม่เป็นของใครคนใดคนหนึ่ง และต้องการผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่ดีร่วมกัน
4. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน	ส่วนใหญ่ไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันทั้งผู้เรียนด้วยกันเอง และความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอน	มีปฏิสัมพันธ์ค่อนข้างสูง เนื่องจากต้องมีการค้นคว้าเพิ่มเติมในการทำงานงานกลุ่ม และแลกเปลี่ยนความรู้ที่ผู้เรียนศึกษามาได้
5. การนำเสนอผลงาน/โครงการ	ผู้เรียนจะส่งผลงานตามความคิดของตัวเอง	ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในห้องเรียน และพัฒนางานได้ดีขึ้นจากข้อเสนอแนะของเพื่อนร่วมชั้นเรียน

บทสรุป

การจัดการเรียนการสอนโดยการออกแบบร่วมกับผู้เรียน เป็นการเรียนการสอนที่นำไปสู่ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และมีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่ดีขึ้น ซึ่งสามารถนำผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่ได้ไปประยุกต์กับการดำเนินชีวิตประจำวันได้ด้วย ในการออกแบบร่วมกันนี้ผู้สอนจำเป็นต้องใช้ประสบการณ์เดิม ประยุกต์ใช้กับผู้เรียน โดยการให้รายละเอียดแก่ผู้เรียน และให้ผู้เรียนมีการศึกษาเพิ่มเติมร่วมด้วย ในฐานะผู้เรียนก็ต้องร่วมกันวิเคราะห์และให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมระหว่างผู้เรียนและผู้สอน มีการเลือกพื้นที่ปฏิบัติจริง มีการ

ระดมสมอง และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่ม ผลสัมฤทธิ์ของการเรียนรู้จะสามารถพัฒนาการคิดของผู้เรียน รวมไปถึงสามารถพัฒนากระบวนการคิด การตัดสินใจ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดวิเคราะห์ ซึ่งเป็นแนวทางที่สำคัญที่ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจแนวคิดหลักได้อย่างลึกซึ้ง นำไปใช้ในกระบวนการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพและนำไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์จริงในอนาคตได้ด้วยความมั่นใจ และยังเป็นเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนมีทักษะการปฏิบัติ ทักษะทางความคิด สำหรับการเป็นพยาบาลวิชาชีพต่อไป

บรรณานุกรม

- กาญจนา ไชยพันธุ์. (2545). **ตัวบ่งชี้ของผู้สอนกับผู้เรียนเป็นสำคัญ**. วารสารวิชาการ, 5(8), 58-60.
- กรมวิชาการ. (2544). **การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุดตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542**. กรุงเทพฯ: ศูนย์พัฒนาหลักสูตรกรมวิชาการ.
- กษมา วรวรรณ ณ อยุธยา. (2536). **บทบาทของกรมวิชาการกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา**. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2542). **การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง**. กรุงเทพฯ: เลิฟ แอนด์เลิฟเพรส.
- วรรณิ ลิ้มอักษร. (2551). **จิตวิทยาการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 4. สงขลา: พิมพ์ลักษณ์ สงขลา.
- วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช. (2562). **คู่มือบริหารหลักสูตร**. นครศรีธรรมราช. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช.
- วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช. (2562). **รายละเอียดรายวิชาทักษะชีวิต**. นครศรีธรรมราช. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช.
- Bloom Benjamin S., et al. 1956. **Taxonomy of Educational Objectives**. New York : David Mckay Company

